

Szófacsarvar

**diákköltők
diákírók**

Szófacsvár: diákköltők, diákírók

Válogatás a pécsi Pollack Mihály Műszaki Szakközépiskola diákjainak írásaiból

Szerkesztette:

Erdei Istvánné

Könyviné Kovács Anita

Kölcsey-Gyurkó László

Tillman Gábor

Wilhelmné Tárnoky Ildikó

Borító:

Horvat Krisztián

Szabó Vencel Áron

Tillman Gábor

Pécs
2015

Előszó

Pollackosok írásait rendezgettük, rakosgattuk sorba. Szófacsar – miért is ez a cím? Egyik diákunk adta ezt a címet egy versének: Szófacsar kulcskészlet. (Hát igen, műszaki iskola vagyunk. A szócsavarokhoz kulcskészlet is kell, és zárat szerelhetünk, titkos ládikákat nyithatunk fel... és ez talán nem csupán szócsavarás.)

Örülünk, ha minket, magyartanárokat megtisztelnék a diákjaink azzal, hogy megmutatják az írásaikat. Mikor ezeket olvassuk, hirtelen valahogy más nézőpontból látjuk őket. Sokszor sejteni véljük, mi szülte a szövegeket: a kamaszlélek bajai, örömei, humor, játékosság, vagy éppen egy irodalomórán olvasott mű ihlette meg az alkotókat, amelyeket így négy fejezetbe rendezhettünk: otthon, iskola, szerelem és felnőtté válás.

Évek óta gyűjtjük diákjaink írásait a legváltozatosabb formában és műfajokban: vers vagy próza, novella, krimi, fantasy, slam poetry, dalszöveg – mindenevők lettünk, mert a hangsúly nem is a végeredményen van, hanem a folyamaton: írás közben a bánat vagy a harag talán elszáll, az örömet pedig milyen jó másokkal megosztani! A szavak összezsavarozása mondatokká majd szöveggé: alkotás. Az alkotás pedig mindnyájunknak öröm.

Kurt Vonnegut egyszer azt üzenté amerikai gimnazistáknak az írással kapcsolatban: „Nem számít, hogy jól vagy rosszul csináljuk, ha nem a pénz meg a hírnév, hanem a tapasztalatszerzés vezérel, és az, hogy kiderüljön: mi is van bennünk belül, ami táplálja a lelket.”

Könyiné Kovács Anita

Mihálynak!

Ó építészek építésze, te ki szakmát kézbe,
fejbe tudást, testbe tartást,
nézek fel rád most az égbe.

Egyedül én, de ezer meg ezer apró pajtás
jár neved alatt kapun nap mint nap,
s tanulhat olyat,
mellyel a jövőnek utat mutat,
és emellett a jelennek
régidő jelen meg
Pollack Mihálynak, az építésznek.

Kőmíves Krisztián
2003

Itthon vagyok

Légy mindig

Szárnyalj mindig úgy, mint ahogy a szél,
S még, ha már eltemet a temető,
Akkor is szabadon szárnyalj és élj,
Légy az élet, a becses levegő.

Légy mindig égő, parázsló szikra,
Mely fény idején vadállatot űz,
Mutasd, mi a hirtelenség titka,
Szárzság idején lángoló tűz.

Hegyvidéken, hol a csermely zúgat,
Hatalmas óceánban sós íz.
Úgy a folyó tör magának utat,
Légy mindig olyan, mint áradó víz.

Légy mindig magabiztos, mint egy hegy,
Mely fölött néha feloszlik a köd,
S mely zúduló folyónak ad medret,
Egy úton állj végig, akár a föld.

(F)Ars Croatica

Horvát a név
Országa magyar
Romlásban él
Viszont tudja, mit akar
Akarata kél
Tudásért kapar
Kapar, de fél
Reszketve hadar
Igazat kér
S sejt, hogy fanyar
Zihálva vél
Tudatán agyal
Inogva tér
Álmába hamar
Neve maga a dal

Horvat Krisztián
2013

Hungarorum

Voltam patadobogás
Sztyeppék messzi bölcsőjén,
Voltam heves dobolás,
Táltos tűznél örködvén.

Voltam színlelt futás,
Melyből lett kelepce,
S voltam hazajutás,
Hol várt már reám Verecke.

Voltam sebes nyíl és
Haragja az Úrnak,
Szekér, melyen nem Illés
Szaladt a gellérti útnak.

Voltam tisztelet és becsület
Mik vezették karjaim,
Szívből jövő hevület,
Mi átjárta szavaim.

Voltam a keresztnek bástya
Ünnepelt és üdvös
Erővel megáldva,
De sohasem üszkös

S lettem kósza loholás
Pannónia sírjain,
S lettem néma locsogás
Húlt paráznál sírva kint.

S lettem gyáva szaladás
Múltamat elfeledve
Otthontól elszakadás,
A semmibe meredve.

S lettem tompa szablya
Tréfája az égnek
Bár kitartónak szabva
De átadva a végnek.

S lettem gyenge vetület,
Tisztességem hamvain,
S hideg, üres hangokat
Szórnak torzult ajkaim.

S lettem a világnak kánya,
Átkozott és bűnös,
Múltnak sorvadánya,
Rég megtört és hűvös.

De még lehetek mi voltam,
Ha csillagom felragyog,
Viszont összeesek holtan,
Ha az leszek, mi most vagyok.

Szófacsavarkulcskészlet

Kel a város, már most a mának hajnalára,
Nem számít, hogy álmos szem a hajnal ára,
Kel a pék, s kel a cipó, annak meg kell a kovász,
S kel a kovács, mert kell a patkó, hiszen kel a lovász,
S kelbimbó, s kelkáposzta s kel a kertész ki dolgozik a kerttel,
Kell a bimbó, rózsa, meghámozva, különben a női kartell kertel.
No, de most minden tekintet tapadjon egyenest a büszke várnak,
Anno is mindenki ide tekintett, hisz itt mindig valakit várnak.
Arra sok úr is siet, meg rangos elem, kiket vár a tanácssterem
Mondván: Úgyis királyunkat, ma itt lelem, hisz tudja, neki itt most sok tanács terem.
Jön is az első panasz, előadja egy úr, kinek van egy ronda falába,
S minden megtett arasz szemet szúr, hisz úgy visszhangzik a terem falába.
„Ó uram, tegnap ért engem egy borzasztó borzalom,
Vadásztam-mert ez a heppem-s rám támadt egy borz alom,
Lerágták lábam, én meg körmöm, csonka lettem, s fejem a megoldáson borzalom.”
„Hm, ahogy láttam nagy fába vágtad a fejszéd, elbukál, s most kell a vigasz jutalom.
Hát legyen! Az erdőben borzból száz lesz még, s belőle neked is jut alom.”
Szólt a király, mire apellált az ipse, fűjtatott, de csattant előtte két alabárd.
Ha nem csinál semmit se, sorsa lett volna borzalom, de így lett kés a la bárd.
Eztán kivitték az urat, aki elvesztette fejét, s jött helyette egy márki,
Ki bejárt idáig nagy utat, hozta nejét, s a csendet alig bírta már ki.
„Felség! A múltkor arra lettem figyelmes, hogy recseg a leányom párkánya.
Átmentem, bár tudom, nem illedelmes, de megláttam, hogy rászállott pár kánya.
Felkapám hát fáklyám, hogy zavarám, de az ablakon kiesett váratlanul,
Bele a löszerraktárba, s bár nem akarám, de most itt állok nincstelen, s váratlanul.”
S szólt a király: „Vénember! Bár történeted bomba jó, de ne gondold, hogy ezen bárki sír.
Megmondom, neked mi jár: Egy vacsora, hogy ha jó, és egy díszes márki sír.”
De alighogy az előző kiballagott, már jött is egy követ,
Elszántan járt, nem kaptatott, látszott rajta, hogy megmozgat minden követ.
„Fenség! Tudom, hogy ön népe javára nézve igen odaadó,
De a banktól ne kérjen semmit március havára, mert nem kell oda adó.”
A nagyúr csak ült, de lángolt, az ideg majd szétvetette.
S mire feje lehült, s ábrázata lett rideg, addigra a követet tömlöcbe vetette.
S szólott: „Ide nem jöhet több követ el.
Mindig mindegyik csak követel,
S az illemért semmit sem követ el.
Az, ki nem ért egyet, dobja felém az első követ el.”
A nap így zárult, volt sok igazság, de tanács nem termett,
Csak egy valaki bámult, kinek fájt az igaz, s a gabság, valami nagy termet:
„Ó urak! Rangosok, nemesek!
Na, tőletek hasra nem esek.”

Nincs napfény

Szárnyalhatsz álmodban, hontalan alant fekve,
arra kelve, testedet nem fedi kelme,
eme országban epekedve sem.

Kedvesem!

Nem mehetünk moziba, mert az állam leesett,
mikor az állam leemelt egy keveset,
így több ember a fizetés felétől elesett lett.

De!

Kijelentették, javul a helyzet,
mégis éhező gyerekek, velem egykorú emberek,
a porban fekszenek, esélytelenek.

Új életet

Kezdhetsz, keperkedhetsz, tanulhatsz feszt,
akkor sem lesz jobb a helyzet, pénzed,
az éhbérrel, be kell, hogy érjed.

Vagy!

Még ennyit se kérhetsz, napról napra élhetsz,
élni hagynak, hogy dolgozhass,
márkás ruhát nem hordhatsz, az magaslat.

Fizetésed?

Mélytengeri árok, az árok
felhőkarcolók fölé hágnak,
minket sehonnan nem látnak.

Látni?

Nem akarnak, raknak ránk magas lóról,
uralkodó posztról, posztótól fosztott emberek,
mi kik itt lenn, ti kik fenn nevettek!

.....nesztek.

Az igazit a nyomor tolta ki, s kitolt vele ki? Neve: balsors.

A toronyból keletről nyugatra

A főtértől 500 méterrel magasabban,
hol a szem messze láthat nyugodtabban,

Alattunk a város szalad,
mint színes játékdoboz halmaz.

Keleten vas és beton romok,
valaha volt bányatornyok.

Majd egy 700 méteres mélység,
az István-akna is már békés.

De mutatják, hogy itt már egyszer
győzött a természet felett az ember.

A város kezdete keletről Meszes,
valaha volt bányásznegyed.

Határát láthatóan jelzik
a Budai Vám tízemeletesei.

Majd a kopott, poros Gyárváros,
Zsolnay-gyár, kusza házsorok.

S jó a régi egyetem, mely szép zöld lett nem régen.

Nem sok városban vannak így, egymás mellett
a bányák, gyárak, egyetemek.

És ott a Rákóczi út,
melyen ezer meg ezer autó fut.

S a Bem utca velem szembe,
felfelé a térre, mi a város lelke.

Középen a zöld kupola,
szemem mintha húzná jobbra.

Négy homokszínű óriás, úgy áll ott a székesegyház.

S előtte a várfal is látszik,
mely vissza a múltba csábít.

Ha állam egy kicsit megemelem,
kibogozhatatlan betonrengetegre irányul szemem.

Négy- és tízemeletesek,

rendszert hiába keresgetek.
Fiatalok, sok-sok gyerek,
Kertváros a lakótelep.
A belvárostól ismét jobbra,
Pécs pokoli tornya,
25 emeletnyi magasságba hág,
régóta lakatlan, mint a város őre áll.
Lábánál az Egyetemváros,
innen csak egy pillantás Uránváros.
De előtte még, ha meredeken letekintek,
ott a Mecsekoldal, a legszebb.
Fehérre festett nagy teraszos házak,
honnán a szem mindent jól láthat,
a rend és csend nyugalmat áraszt.
Átellenben alatta a Szigeti úton végigszalad a szemem,
Uránvárosra is pillantásom vetem.
S mint csendes levezetés,
véget ér a város s kezdődik a rét,
ily messziről ez nagyon szép.
Nyugat felé szalad szemem,
s mintha a keleti látkép ismétlődne bennem.
Bányák, 1-es, 2-es, 3-as üzem,
újabb vasbeton torony, akárcsak keleten.
És ezek, mint két hatalmas pillér, úgy tartják az eget
az örökké fényes város felett.

Mecsek

Hatalmas földön kicsiny ország
Úgy tartják itt nincs távolság
Mégis messzi a rónák sivatagja
Nem lát végig szemem akaratja

Széles Duna sodrása sem
Vonzza lelked
Gyere erre, ha nem
Az való neked.

Nem balatoni nádas, nem zúg
A szitakötő,
Gyere erre, halkán súg,
Hívogat ő.

Fertő tavi látkép sincs, és
Nem Alpokalja,
Lágy, déli érintés
Hívását füled hallja.

Nincs veszély, szeszély
Nélküli helyről írok,
Gyere erre, ez a táj mesél
És én is, amíg bírok.

Mediterrán napsütés
Csak képzeleti határ
Szinte végtelen a hegy
Mely felett repül a madár

Télen fehérbe öltözik
Meleget szíved keres
Nem sokáig küszködik
Hisz szépségében szerezh

Néha beborul az ég itt is
Régen ilyenkor csak vártam
Ma is, és mindig hazavágytam
Ha olykor messze jártam

Eltűnt a felhő, mi szaladt elé
Mikor jöttünk már hazafelé
Mindig apám vezetett
S én csodáltam a Mecseket

Cím nélkül

Utazások kalandos tájakon
a Tudat mélyén.
Ahogy beérek az epicentrumba,
megremeg a föld.
Emlékképek ezrei, mint Hitchcock madarai szállnak, s
Kristálypalotákban laknak gyönyörű halott hercegnők.
A Tornyokon megtörik a fény, a születő Napé.
Holdunk engem bús öregúr képében figyelmeztetett.

Holnap, majd holnap keletkezem újra e földre,
mely életet adott nekem bérbe.
Életet s kint; örömet, szerelmet és vágyakozást,
álomhozó port és lédús almát.
Ahogyan friss húsa ropog a fogak alatt,
olyan csendben távolodsz el tőlem.

E világ itt bent színesen szomorú.
Ez a világ komoran keserű és halott,
mégis él benne valami.
A hetedik királyság negyvenkettedik tartományában,
a mocsár kies rémei laka mellett
él még valaki, aki utat mutat.

A Bölcs olyan öreg, mint maga az Idő,
mégsem ismeri senki. Remeteként Remete-rét
lakója, s nem tudja, miért ő az idegen.
Hideg teleken, meleg nyarakon csak ül
és méléz feledett szavakon:
szeretet, hiány, szerelem, halál....

Valamikor megkeresem az időtlen idők óta gondolkodót.
Majd elhív magához, s halállal kínál.
Én belekóstolok, s lehunyom szemem.

Visszazuhanok a valóságba akkor, s értetlen arcok
bámulnak meg. Érezni fogom majd: itthon vagyok.

Tengernyi érzelem

Zongorám hangja halkán csendül,
Szívem húrja meg-megpendül.
Az ajtó, mi zárva áll, néha megrezdül.

Tengernyi hullám mi lelkemben lakozik,
És legmélyebb érzéseim fölött habozik.
Talán ez visz majd a sírba?
S a gyászmenet kísér utolsó utamon sírva.

Lehet, hogy zord még a gondolat,
Hogy elveszítéd önmagadat
De ezért senki nem okolhat.

A megbántott föld szava

Mi gyalázat ez nekem, hogy bennem
E gyalázatos elem, az ember terem.
Míg biztonságot adok én,
Ő gépeket tervez,
Amivel engem szüntelenül szennyez.
De vigyázz ember,
Mert ha végtelen türelmem egyszer végéhez ér,
A te jóléted is véget ér.
Mert nem becsülöd otthonod...
Hisz egyfolytában rombolod.
Halálba taszítasz, ember!
És azt hiszed, félned nem kell?!
De bűnhődni fogsz egyszer!
Mert bűneidért az Isten megver.

Délibáb

Sivatag, forró homokján,
Hol lábnyomodat se látod,
Gondolattól megmérgezve
Egy homokszem szembe szállott.

Kavart homok, szél zúgott,
Lassan már-már esteledik,
Nem látok szemeim elé,
S a szél is elcsendesedik.

Csend honol mindenütt, csak állsz
Egyedül, némán, szótlanul,
Gondolattól megmérgezve,
Részegedve, de józanul.

Egyre csak hűl a levegő,
Egyre nagyobb a kábulat,
Egy nő tűzpiros ruhában,
Facsart narancsot árulgat.

Kiszáradt számnak szüksége,
Életemnek feltétele,
Itt van egyetlen pohárban,
És most végre elérhetem.

Odalépek, szépen, lassan,
Már nyúlok is a pohárért,
A savanykás narancslének
Egyetlen édes kortyáért.

Ahogy én közelebb lépek,
A nő mosolyog, szelíden
Nyújtja felém poharat,
Nyúlok én is, de veszítek.

Ahogy nyúlok, egy kéz leránt,
Egyre jobban húz magával,
Homokban az egész testem,
Nem bírok akaratával.

Fulladok, nem bírom tovább,
Érzem, hogy tudóm csak telik
Homokkal, nem segít a nő,
Egyszerűen csak eltűnik.

Eltűnt, homokká változott,
És talán ez az én hibám,
Sivatagban jártam, s mondom:
Engem átvert egy délibáb.

Szevasz! Tanultál?

Kegyelem kettes

Most úgy néz rám, mintha a tegnapi húzós bordázúzó party után ő kanyarintotta volna alfelesen a passzátszelet. Pedig nem. Én ott voltam, én láttam. Pont a természet anyja mellett álltam, mikor olyat kevert le a nagyobbik fiának, a Himalájának, hogy rögvest kikeverte a zsebében nyugvó alufólia zsákot, a passzátot. Na így volt, én ott voltam, én láttam. Pont a kalkulátoromra vártam, csak nem jött el.

Ezért nagy magányomban kikevertem, majd felcsaptam két utca sinust, és vártam. Ezúttal hatásra. De csak arra jöttem rá, amit eddig is vágtam, hogy a sinus baromi jó, a cosinuséknál meg kuss van a házban.

Nade hagyjuk a föcít meg a matek vesztett meccset. Lépünk be egy nagybetűs világba, az irodalomba meg a biológiába. Itt úgy vettek körbe a nukleinsavak meg a DNS-hegyek, mint a kötelezően tanulandó, majd visszaadandó Ady-versek. Meg azok A-tillák. Amiket amúgy kifejezetten szeretek. Tudok is fejből vagy négyet, három polgárpukkasztót meg egy, egy szépet. De ez most nem lényeg.

Menjünk tovább egy esős világba, mindenki ismeri, az angolórára. Itt megtanultam, hogy nyelvet értelmesen felépíteni nem lehet, meg hogy a lekváros bukta az a jam fuck up. Félévkor hármas, év végén négyes.

De ez se az az infó, ami kell, és már néz a tanár, elég vérmes, aha infó. Lépünk csak be a software-világba, tud? nem tud? na hagyjuk a csudába. Förméd a tanár:

– Vencel! Elég az üres szavakból, mit tud Petőfiről meg a forradalmakról?!

– Ja, hát arról semmit.

Na így lettem én kegyelemmel kettes.

Harc a fehérség ellen

Nem tudom, hogy mit fognak gondolni erről a beszámolómról, de mindenképp meg kell, hogy osszam az emberekkel, mivel ez elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy a lelkem végre megnyugodjon. Az egész történet, mármint amelyik részében én is részt vettem, valamikor akkor kezdődött, amikor egyik reggelt követően azzal a ténnyel kellett szembenéznem, hogy se az elmúlt napon, se az éjszakát követően nem harcoltam a fehérség ellen. A saját ép elmémnek is felfoghatatlan volt ez a tény, de változtatni a dolgokon már nem voltam képes.

A felkelést és a reggeli előkészületeket követően lementem szállásom előszobájában az italautomatához, majd kikértem kedvenc italomat, a zaccos tejet, melyet ugyanazzal az eljárással készítenek el, mint a fokhagymás tejfölt, ám ebbe ízesítőként kávézaccot reszelnek, mely úgy imbolyog a tej felszínén, mint gyöngye hajó az erős szélviharok közepette. Lassan szűrőszeltem italomat, és miközben a felügyelő a tarkómba lihegett, vártam barátom megérkezését, aki még mindig az emeleten pakolta össze felszereléseit a küzdelemhez. Minden egyes napunk harcnak számított. A felügyelők ügyeltek arra, hogy mindenképp folytassuk a harcot a felszerelésünkbe beletett fehérség ellen. Nem tehattünk mást, nem voltunk képesek ezen változtatni, és ahogy múltak a napok, úgy lett egyre szűkebb nyakunk körül a fojtópóráz.

Társam épp akkor ért le, mikor kiürült a poharam. Pont időben érkezett, mert ha a felügyelő következő lélegzetvételét megvártam volna, azon mód szétolvadt volna a nyakam. Lehajtott fejjel köszöntünk el a szállás portáját elfoglaló vakondtól – aki minden egyes közérdekű bejelentésnél ajkához cuppantotta a hangosbemondót –, majd kiléptünk az ajtón. Első lépéseink a járdán eléggé szokatlanok voltak azon a reggelen, ám néhány lábemeléssel később a már nem annyira idegen kép tárult a szemünk elé. A házak szinte összeolvadtak a napsugaraik fotonjaitól, miközben egyre szilárdabb lett szemünk előtt a kép minősége.

A kaszárnya felé menet mindig jókat társalogtunk az elmúlt napok könnyű harcairól, amikor még három ember is befért volna az ember nyaka körüli fojtópóráz kerületébe, és mindig jókat neveltünk ilyenkor. Persze a kaszárnya ajtajában mindig össze kellett szednünk magunkat egy kissé, meg ne látszódjon rajtunk az öröm, mert akkor azon nyomban lemossák rólunk a fekete festékbe mártott szivacsokkal, melyek mintha minden egyes alkalom után egyre nagyobb tüskéket növesztenének. Kissé késésben voltunk, ezért megpróbáltunk úgy elmenni a szakaszvezetők mellett, hogy arcunk egyetlen izma sem rezzen köszönésünk közben, így nem keltve feltűnést a folyosó magányában. Összejött. Felmentünk az emeletre, leraktuk a küzdelemhez szükséges felszerelést azok mellé az asztalok mellé, melyek mögül szoktuk a fehérséget irtani, és rezzenés nélkül vártuk a parancsnokot.

Öt percet késett, mely általában vagy halálos csendben vagy a legnagyobb hangzavar dobhártyaszaggató süvítésében szokott eltelni. Mikor belépett az ajtón, gyorsan mosolyt erőltetett magára, lerakta dolgait az asztalra, majd felállított minket, ahogy szokta, egyszerre. Ismét egy formális köszönés, aztán a nap lassú elkezdése. Minden egyes nap ugyanúgy halad, mint a többi. Megbeszélés megbeszélést követ. Ezek a megbeszélések leginkább arról szólnak, ami a legfontosabb. A fehérség irtásáról. Ezek közé néha-néha sikerül becsempészni a mosoly magját, melyet, ha elvetünk, kissé felszabadul az alakulat, ám azt az unalom csírája követi általában.

Már-már örülök, mikor ezeknek vége szakad, kezünkbe vesszük a kagylómártásba mártott karókat, és elkezdjük kivégezni az előttünk elterülő fehérséget. Mindenki máshogy képzelel el, és mindenki máshogy csinálja. Nem nehéz, ellenben nagyon monoton munka. Állandóan körkörös mozdulatokkal teletűzdelni az adott felületet hét órát követően már nagyon kikészíti az embert. A legjobbnak a kezdet számított, amikor a kisebb méretekkel rendelkező fehérséget kellett a tőlünk megszokott módon kiiktatni. Így tanultuk meg a szakmát, ám amikor előkerültek az óriás méretű példányok, legszívesebben arcon vágtam volna magamat. Ha arra valaki azt mondja, hogy nem fárasztó, akkor az illetőről ki lehet mondani, hogy nem ember. Persze köztünk is vannak olyan példányok, akik szeretik, amit csinálnak. Ez mind szép és jó, engem csak az zavar, hogy már képesek vagyunk elektromos áramköröket is szolgálatra bírni a győzelem érdekében, minket mégis a kétkezi munkához szoktatnak. Meg kell ismerni az alapokat, az szent, ám mégis úgy hiszem, hogy fontosabb lenne nemcsak ezeken az áramkörökön pusztítani az ellenségünket, hanem a kaszárnyán kívül is e cél szolgálatára kellene beállítani végtagjaink működését.

Természetesen szerdai nap volt, amikor a legfárasztóbb a köztünk és a fehérség között támadt ellenségeskedés, így nem is csodálkozhatunk azon, hogy a nagyobb példányok elleni kétórás küzdelem után már mindannyian el kívántuk hagyni a kaszárnya épületét. Ezt nagyban megakadályozta az a tény, hogy a vaskapu zárva volt még három órán keresztül, mivel még három óra vissza volt a napból. Így elfogadtuk sanyarú sorsunkat, literszámra fogyasztottuk a zaccos tejet és a többi nyalánkságot, és megpróbáltunk úgy ébren maradni, hogy nem támasztjuk ki szemhéjainkat.

Egy kisebb tömeg verődött össze a vaskapu előtt a nyitás pillanataiban, és szinte halomra tapostuk volna egymást a nagy sietségben, ha lett volna köztünk annyi hely. Mivel az ablakokat lekezelték cementtel, így a kaszárnya teljes területén sötétebb hangulat uralkodik, mint a külvilágban, ezért nem is csodálkoztunk azon, hogy a szemünknek rögtön jobb hangulata támadt az utcai levegő pofonjától. Nem tudtuk pontosan, hogy hová is tartsunk a lábaink folytonos emelkedése során létrejövő mozgással, így azt határoztuk el, hogy leülünk. Ülésre a legjobb hely a hóhér helye, vagy a kaszárnya mögött elhelyezkedő, véleményem

szerint már rég bezárásra ítélt, törvénytisztelő módon nem üzemeltethető kis helyiség, melynek nem is tudom pontosan a nevét. Valahogy nem akar az eszembe jutni.

Belépésünket követően legszívesebben hangos üvöltéssel odakiáltottam volna kívánságomat a pultozhoz, de az illem nem ezt mondja ki. Sugdolózni kell, nehogy más meghallja, és ő is azt kívánja, amit te, mert abból csak problémák szoktak adódni. Így mikor odahajoltam, csak annyit súgtam oda, hogy a szokásosból kettőt szeretnék. A szokásos csak annyit jelentett, hogy a szokásos egyszerű borból lepárolgatott erősebb szeszesitalomat kívánom fogyasztani. Ami pedig a kettes számot illeti, az csak a küzdelmek szokatlanul nagy aránya miatt következett be. Ez minden egyes alkalommal így kezdődik. Le akarunk ülni egy kis szürcsölgetésre, leülünk kettő szürcsölgetésre, és elszürcsölünk három általában folyadék formájában feltalált szomjoltót.

Mindenki megkapta azt, amit akart, így beléptünk a mindenki számára nyitott VIP területre, az épület mögött, és lefoglaltuk kedvenc ülőhelyünket a hátsó, elkerített rész egységnyi területéből a mi egységnyi területünkkel. Miközben ott üldögéltünk, és fejünkől engedték ki a küzdelem során felhalmozott füstöt, mindenki kiadta magából az aznap az alhas tájékára szorult, mondhatni nem igazán kellemes hangokat és érzelmeket. Természetesen ugyanaz volt a téma, mint minden egyes alkalommal. Sajnálattunkat fejeztük ki a fehérség iránt, amit mi elpazaroltunk olyan emberek számára, akik aztán azt mondják rá, hogy ezen még túl sok a fehér terület. Ezt általában újabb irtás és újabb nem követi. Persze a végén minden fekete lesz, és minden ugyanúgy fog kinézni, mint a másoké, mégis így megy ez lassan már négy éve.

Szerettem azt az ülőhelyet, az ellenőrök, szakaszvezetők, felügyelők figyelmét valahogy mindig elkerülték az ilyen helyek. Ám kivételek mindenhol vannak. Nem egyszer ültünk már felügyelőkkel egy asztalnál, nem egyszer engedték ki együtt fejünkől a felgyülemlett füstöt, de másnapra minden visszaállt a régi kerékvágásba. Ők fenn, mi alul. A közepet pedig általában a legerősebb tömítőanyaggal töltik ki, mely – valami érthetetlen okból kifolyólag – minden egyes nap mintha vastagabb lenne. Ezt már megfigyeltem, mert ez az elv nem csak a kaszárnyában, hanem a kaszárnyán kívül is érvényes. Hihetetlen, de ez az elv minden egyes utcasarkon, minden egyes metrófeljárón, minden egyes porszemen megfigyelhető.

Szürcsölgetésünket követően felálltunk, fizettünk, majd elmentünk. Óvatosan néztünk körbe, mivel a kiengedett felhőfoslányok még ott lebegtek a fejünk fölött, és így találkozni akárkivel nem lehetséges. Olyankor a füstfelhő lassan leereszkedik a szem vonala elé úgy, hogy beborít mindent a szem világa elől. Így már megszoktuk azt, hogy a füstfelhő eregetése után köszönés vagy kézrázás nélkül köszönünk el egymástól. Ez már nem zavarja egyikünket sem. Eleinte furcsa volt, ám egy súlyosabb, verekedésbe torkolló incidenst követően rájöttünk

arra, hogy nem érdemes akárcsak a kezeinket használni ilyen alkalmakat követően. Most már egy szem port sem képes ez a tény felkavarni.

A kaszárnya legidegesítőbb tulajdonsága – amire sajnálatos módon nincs jobb módszer -, hogy a még élő és a már nagyrészt halott fehérséget saját magadnak kell hordanod arra, amerre jársz. Ez így van már ősidőktől kezdve, és van egy olyan érzésem, hogy így is marad még jó pár évig. Ehhez már hozzászoktam, így a szakaszban elért három év után. Mire visszaértünk a szállásra, már nagyon megéheztünk, és a torkunk is örült volna valami hígabbnak a borból lepárolgott szürcsölgetni való után. Felhajtottuk a múlt napon feltálat almából készült mártást meg a poshadt vizet, majd aludni tértünk. Alvás közben a legjobb. Ilyenkor tudjuk elfelejteni a még ránk váró és a már mögöttünk lévő fehérséget. Ilyenkor minden teljesen egyszínű: fekete.

Tóth Péter
2013

Érettségim

Én vagyok az első, haverok sehol
Előttem a sok ismeretlen diák magol,
készülnek a nagy halálra
– én elaludtam, nekem a kezem fáj ma
gyakorolnak az isteni színjátékra.
De durva, érzem, ahogy a nyakkendőn át dobog a szívem
Nyugi van, mit is mondott?
Topogj!
Kicsit balra, kicsit jobbra
ettől jobb lesz
ja ő mondta, tavalý ugyanezt nyomta
és láss csodát, bejött.
Nem jött be. Még jobban agyalok,
de jönnek is a spanok.
Szevasz! Tanultál?
Én se.
Utána iszunk?
Hát ha jó lesz akkor azért, ha rossz akkor meg
azért is!
De csitt hívják az elsőt!
Zár kattan
Pedig olyan jó arc volt
kis ártatlan, csak ha kérdezik megkattan
kiabálni kezd meg zokog.
Itt is van, ez gyors volt!
Mi volt?!
Vegyél már levegőt na!
Mit húztál?
Bakker pedig azt tudtam!
És visszaraktad?
Bakker pedig mondtam!
Na de mindegy, tudok még egyet.
A tizenkettést, te élvezted? Meg se nézted? Pedig
szerintem tök jó volt.
Elnök? Nőből van? Na gomboljátok, felül gyorsan,
gyorsan!
Jön a második, az is zokog.
Könnyeiből az egyes visszamosolyog.
Gombold vissza nagyon para!
Pisilni? Hát most már tartsd vissza.
Topogok, talán segít még kicsit.
Szabó! Jöhet.
Mellettem két oldalt a négyéves barátok
Tisztára mint Aradon, érettségi golyóért szaladok.

Már látom a torkolattüzet a záron.
PUFF!!! Vágom be az ajtót magam mögött.
Jó napot kívánok! Milyen szép nap a tudásra. Azért
ne várjanak nagy csodára.
Húzhatok? Gondoltam ha már itt vagyok.
Tizenegy.
A francba!
Bakker és ezt mindenki hallotta?!
Na most légy kemény, mutasd meg hogy ferdítéttél
az elmúlt négy évben.
Volt töri, angol, nyelvtan meg föci, és sokat sosem tudtál,
de soha meg nem buktál, ne most kezd.
Na vágjunk bele valami csak lesz.
Elég! Ennyi volt, három perce áll és érthetetlenül
motyog! Póttételt!
Rendben, mekkora barom.
Rémület a szememben, mint a Rambó négyben a
sok Hongkong szemében.
Kezemben apró papír cetli,
Lassan fordít, gyomrom ordít!
Tizenkettő.
Ez az, mekkora flesh!!
Póttétel, te mondtad! Én kihúztam és pont
tudtam! Mint a mesében.
Bennem lüktet a nagy Andersen vére, Lököm a
szebbnél szebb szavakat.
Négy perc. Köszönjük elég lesz
Már tépem is le az akasztó nyakkendőt, a viszont
látásra, találkozunk a tüzes világba!
Csapom be magam mögött az ajtót,
póttétel, pont tudtam, csak nyomtam
nyomtám nyomtam, és
kiküldtek.

Szabó Vencel Áron
2013

Különvélemény

Szeptember eleje az iskola kezdete
De ez is az élet egy megadott metszete
Rugalmas sorokba szedve
Életed elejétől kezdve.

Kitaposták már nekem az ösvényt,
Melytől annyi egyed kapott köszvényt.
Létem szerint kaptam utat
De nem töltene e társadalmi lyukat.

Már-már elvált a szürke élet
Mely nem biztosít boldog létet
Hallgat erről minden ember
Ez ellen tenni senki nem mer
Mindenki fogadja a roskatag sorsát
Terjed az ismert fertőző kórság.

Mindig lesz egy picúr ellenzék
Mely kész megölni eme szörnyű teremtést
Felülírni az eddigi utat
És szállni, mint a kollektív tudat.

A boldog élet másként mutat,
Mely megtölti az üres kutat
Ebből száll egy okos képlet,
Gyógyítja a foszló létet.

Élj te is igazságban,
Légy élet a kihaltságban.

Hol vagy?

Most téged

Te nem unod hogy kód vagy?
Mert én már rohadtul.
Személyi szám, házsám
REND-SZÁM!!!
Szám vagy te!
Én lélek
ha megvágna vérek
élek, érzek, félek
kettőt dúltan előre
de vissza sose lépek.
Szemem előtt peregnek a képek
pékek gyúrnak belőlem élet filmet
mert belépsz
az ajtó a térbe
a szívem miattad tép be
küldi agyam délebbről a vérbe
égető áldozat
örök kárhozat
A biztosító nem fizet
szerelemért!
Szemem remeg
pillád rebeg
választ várok de már megint
csak a rohadt csendet figyeled.
Figyelj, én szeretlek.
Szarom le hogy cuki!
szarom le hogy barát

én bátor vagyok!
nahát, nem jött be...
mindegy is, csak most jössz te
Téged is szeretlek
jobban mint az előzőt
de a gonosz szörny
megint lefőzött
Torkon ragad ronda karma
szívem visít
alig bírja, dob dob, dob
arcom pirul, torkom rándul
ha nem szólok az összes
akciós sört kihányom
kár lenne
SZERETLEK de tényleg!
hidd el én majd bizonyítok
virág, tea, póló kibírom
vers, ének, óda megírom
anyós, öcsi, család kibírom
bánt, bunkó, fáj kinyírom
Csak hagyd otthon
liba bőröd, hogy ne féljek
Mert szeretlek,
de tényleg.

Szabó Vencel Áron

2012

Színre színnel

Hát most már színezzem lelkem.
Szennyeződjön színnel vászon.
„Ha rajtam múlik, mi sosem
Válunk el” – De nem múlt máson.

Lelkem ismét ecset legyen:
Közönyöd, s gyűlöletem szín,
Hogy zengje vásznam feszítve,
Már nem feszül bennem a kín.

Tűzpiros volt a tűz, lángolt,
A lángnyelv narancson égett.
Majd borús szürke, s feketedve
Lehelte ki végül a véget.

Zöld a szempár, és benne
Minimális érzékenység,
Zöld ellenség, s méreg is az,
Alaptalan féltékenység.

Dehogy féltékeny. Az sárga
Szín volt, kutya voltam, s irigy,
Kisajátítást programoz
Belém agyalapi mirigy.

Kék madara a boldogságnak.
Hogy lehetne ez rózsaszín?
A kék neked színtelen, mint
Könnyem s víz, a maró vodka íz.

De már édes, mint vörösbor,
Vagy fehér hozzá, mint vegyíték.
Mégis, a lényegét még őrzi
egy lila kis boríték.

Mislyenác Adrienn
2013

Gondolatrítmus

Ki szív. Játszadózó tetteted
Oly fehér, s tiszta, mint a hó.
Ki tiszta szívű, az tisztel
Engem. Ki többi – mind tahó.

Ki szeretni vágy, szeretni
Fog. Ki látó, az képtelen.
Vak nő szíve dobog, szeme
Szín. Míg szajháé fénytelen.

Ki akar, az tesz, akarat
Él. Nincs neki lehetetlen.
S ha tényleg élsz, az akarat él.
Meggzúnt minden tehetetlen.

Kinek fáj, ítélete csak
szenvedés marad, s mégis bír,
Mert erőt lel földi harag,
Mi teher, miért is kín?

Ki ért, ajkába akad szó,
Majd megfagy, mi az értelem
Mondata belül. Míg mások
Némasága csak védelem.

S ki erő. Az szeretetből
Gyűlöl. Sírva él, gyűlölve,
S mosolyogva törli könnyét,
Szűnő értelmén tűnődve.

Mislyenác Adrienn

2013

Álomkép

Szeretnék álmodni
álmodni hogy szeretsz
reggelente tejbegrízt csinálni
meg aludttejet

melyeket óvoda óta őrzök
neked
melyeket óvoda óta őrzök
neked

Az erkélyre kiállni
búzáddal várni hogy ébredj
a kávémm kihűlt
már csak mérég

lassan fölébredek
körülnézek és tudom
sajna tudom
most nem álmodok

Aztán megint jönnek az intim képek
fogom a kezed
míg szemedbe nézek
s odaadom sálamat

nem fogom kezéd
nem látom szemed
se kávé, se erkély
se tejbegríz

Te lettél az én Gyömrőim
s odaadnám érted
legszebb üveggyöngyeim

mérég csak mi megmaradt
s lány almaíz

Szabó Vencel Áron

2012

Tiszta víz a pohárba

Törjön minden hazugság álarca rímmel,
Hisz arcomra fágyva volt őszinte mosoly,
De buja lényem hazug könnyeket mímelt
Mindvégig, nincs hátraarc, nem kell, hogy oszolj.
Felesleges elengedni, el sem értél,
Magamra erőltetve mind nyolc hónapot,
Ha nem lettem volna, már régen nem élnél,
Melletted csak jég én, s most mástól olvadok.

Emlékszel könnyeimre? Igaznak tűntek,
Oly hamisan folytak, nem egyéb: színjáték,
S hányszor táncoltam él hegyén a tűnek,
Aláztak porrá, csak kacaj, vígjáték
Volt nekem. Elmémnek képei vízió
Szülöttek, mint a semmitmondó érzékenység.
Nem volt valós érzés, csak képzelt fikció,
Valós csak színlelt érzélem. S féltékenység?

S utólag te jöttél nekem könyörögve,
Kérlelve: Akarlak, s én is akarjalak.
Én merevedve pilláztam, s megrökönyödve
Álltam. Míg elmondod, azért megvártalak.
Ne legyek tiszteletlen, hisztis, arrogáns,
Elégszer ártottam unott csókjaimmal
Neked, nem perzselt tűz, minden karolás
Játék. Hittél igaztalan bókjaimnak.

Tanítani való alaptalan írás,
Égtek verssorok, de tudtam leváltalak,
Amint szemem dagadó lesz a műsírás
Miatt. Hitted, hogy tényleg megláttalak?
Minden szavam életet lehelte te beléd,
Lehetsz te vesztes, s játszhatod a nagy vagányt.
Régi barátok... Ki az, ki fordul feléd?
Tudom én, nem kell másnak. Társad csak
magány.

Milyen gátlás szorítja lelkedet, bilincs
Őrzi, de azért remélem, majd levedli,
Mert oly tripla zárba fordul az a kilincs,
Hogy kulcsát már nem is meri betenni.
Ne siránkozz! Én csak nélküled török fel,
Hisz kit te imádsz, azt mások meg nem unják
Soha. S kit örökké szeretnél, s örökön,
Őt jó ideje mások tépik és fúrják.

Mislyenác Adrienn

2013

Vihar

Csend...

Túl nagy némaság, ami körülvesz, és ez megrémiszt. Lassan ülök fel az ágyban, magamhoz szorítva a kedvenc plüssömet. Tekintetem riadt, a testem finoman remeg. Még nem olyan erős bennem a félelem. Talán vissza is tudnék aludni, de az agyam nem hagy nyugodni. Folyamatosan hamis rémképeket vetít szemem elé. Talán megőrültem? Vagy ezt csak a rémes idő okozza? Fáradt vagyok, de nem nyugszik a lelkem.

Félek...

Fények...

Riadtan kapom fel a fejem, ahogy egy nyújtott fénycsóva száguld végig széleseben a falamon, narancssárgára festve ezzel a vörös színt egy rövidke pillanatra. „Ez csak egy kocsi volt... ne félj!” –nyugtatom magam, miközben érzem, hogy minden porcikám a félelemtől remeg, nem ettől a rideg szobától, ami körülvesz.

Hol vagy?

Zajok...

Valami kopog, de nem tudom, honnan jön a hang. Olyan, mintha valaki magas sarkúban lépkedne? Nem, ahhoz túlságosan egyenlőtlen. Talán jöttek ide? Lehetetlen... éjszaka van! De akkor mégis mi ez? Egyre intenzívebb és hangosabb! Riadtan kapkodom ide-oda a fejem, miközben zihálva veszem a levegőt. Legyen már vége! –nyomom füleimhez kezeimet, és hangosan sikítani kezdek.

Rettegek!

Csend...

Lassan minden hang és kis nesz elhal, csak a saját szívem riadt kalapálását hallom. Vége van? Talán most újra nyugovóra térhetek... - engedem el szép lassan a fehér kis plüssömet, ami hihetetlenül gördül le egészen az ágy széléig. „Várj!” –kapok utána, hogy utána újra

magamhoz szoríthassam. „Sajnálom... te vagy az, aki sosem hagy el engem, és mindig megvéd a gonosz emberektől...”

Maradj velem...

Fények...

Hirtelen támad világosság körülöttem, mire felkapom a fejem. Megpillantalak téged, aki, mint egy igazi megmentő hős, állsz az ajtóban. Ajkaidon egy kedves mosoly, ami az én szívem egy pillanat alatt megnyugtatja. Igen... most már csak rád van szükségem! A gyengéd ölelésedre, az édesgető szavaidra. „Csak egy rövid kis vihar volt, de már elvonult. Ne félj, drágám!” – Mély hangod szinte zene riadt füleimnek.

Ölelj meg!

Zajok...

A padló halkán reccsen meg finom lépteid alatt. Már régi, nem bírja a gyengéd terhelést sem. Ezért nem szeretsz itt lenni, mert emiatt nem tudsz sosem meglepni – kúszik egy halvány mosoly ajkaimra, ahogy az ágy rugói fáradtan nyikorogni kezdenek, mikor rájuk ereszkedsz. Szinte hallom, ahogy nyöszörögve felnyögnek. Talán félnek, hogy újra több terhet kell elviselniük, mint eddig.

Édes...

Nyugalom...

Gyengéden vonsz erős, mégis meleg ölelésedbe, miközben kiveszed a kezemből a plüssöm. Apró mosollyal ajkaidon csóválod meg a fejed, de látva szomorú tekintetem, inkább visszaadod. „Köszönöm.” –nyomok egy apró puszit arcodra, utána karjaid szorításába bújok. Mindig arra törekedtem, hogy minél előbb felnőjek, de aztán jöttél te, és azt mondtad, ez mind felesleges. Akkor még nem értettem, hogy miért, viszont most már tudom. Örökké védelmezni akarsz engem, mert te csak így tudod kimutatni az irántam érzett szeretetedet. Így hát... most már csak arra törekszem, hogy te is boldog légy.

Szeretlek!

Szolnoki Roxána

2013

Üzenet a tegnapi és a mai

December van. Még tizenkilenc
és húsz nap. A legkedvesebbek
újabb évet tudnak magukénak.
Nincsen ó és nincsen új, csak én vagyok,
egyre jobban nem érzem, mit akarok.

Vágyakozni valami után, mi elmúlt
A régi gyönyör újra elcsábít
Nem érzem, nem akarom, hogy végleg eltűnjön,
Ebben biztos vagyok.
S hogy mégis mit várok, magam sem tudom
Szépen csendben nyugodni volna jó
Ajtó zárult be előttem, de belátok a kulcslyukon.

Rám most egy új kezdet vár, s minden édes
Életünk ezen szakaszán. Mézes ízben érzem az eget
Kár lenne önzetlen közelséged kihasználni, nem is teszem
Akarom, hogy velem légy és azt is, ha nem.

Henri Wintermann*

*Kovács Norbert

2012

Tavas

Szép napnak indult, az is lett belőle
A Tavaszt megláthattam idén előre.
Nem siet, lassan lépdél míg ideér
És minden lépte napfényt ígér.

Gyönyörű a Tavasz, Múzsák úrnője,
Puha barna haja Szélnek szerelmese
Arcán derű látszik, érzi azt, hogy él
S hiányától minden ember titokban fél.

Mert Tavasz nélkül az Élet semmi,
Ha nincsen Tavasz, nincs mit tenni.
A Tél nagyura nem hagy pihenni
Nyarának csókja messzi semmi.

Ha a Múza megjelenik, bár kevesen látják
Sokan egyenesen szívükbe zárják, kívánják
Elolvasztják a Tél jegét, s havát
Kinyitják a Tündérnek lelkük kapuját,

Ahol beléphet a Tavasz is, ahogyan szeretnék
Látomásként jelenne meg ezer régi emlék,
Ami mámorban tart, megigézhet
Míg újra Tél lesz, feleded az egészet.

Mesterem megmondta; „Minden Egész eltörött”,
De milliónyi darabja szívembe költözött
Árva rózsám kinőtt, szára tövises
De szívem tiszta, lelkem kedves.

Tavas

Kísérj el engem Tavasz lánya
Vigyél át egy más világba,
Hol a Tavasz örökké tart, és semmi nincs hiába,
Nyugodt szívvel remél az, ki lélekben árva.

Legyél Te, aki engem elkísér,
Aki felém húz, aki nekem ígér
Lehetsz az, ki látszik, vagy ki láthatatlan
Bízni akarok minden szavadban!

Légy Te, aki fellök, lehetsz az, ki rám tapos
Legyél, aki felnyög, vagy más lesz most.
Légy az, aki érez, szeret vagy végez,
Szaladjunk el ketten együtt a Véghez.

Sötétben úszkál

Némi szót látok egy könyvbe vésve
Csak úgy ott van, elém téve
És várja, hogy életre keljen
A magányból. A lány mellettem
Felkel, becsukja a könyvet
Felöltözik, a szíve lüktet
Majd kisétál és vegyül a hitben
Mert azt mondják, hogy nincs is isten.

Körbenéz, nem lát senkit
Az ég csak sűg, és rátekint
Hogy szóródni látja a többi embert
Menekült, és vissza sem mert
Nézni, pedig ő is tudta, hogy
Nincs bosszú. Az életéért nyúlna,
De megállt, és kiáltott
Szótlanul a semmibe vágyott.

Némi szót látok egy könyvbe vésve
Csak úgy ott van, elém téve
És várja, hogy életre keljen
A magányból. A lány mellettem
Megfordul és felébred lassan
Alkoholt fogyaszt és kisétál halkan
A nagyvilágba, már ő is látja:
Sötétben úszkál minden árva.

Fáj a dalom

Féltően kacsint, esti lángnak szele,
Koronának, fénylő fáknak ege;
Én látlak, szinte kérve érzlek,
Némán, szavadon érve véreztet.

Szívet kínzó, ártatlan ártalom,
Maró, tépő váratlan fájdalom,
Kacér a vigyor, arcon bánatom,
Fájó mosoly, de dalom átkarol.

Magához ölel, de érzem, könnyez,
Átfolyik szívemen, vérbe öntve,
Halk a hang és fanyar ez szelíden,
Rejti titkát, takar beterítve.

Ingerem, keserű karcoló íz,
Hulláma, partokat mardosó víz.
De kimossa rejló, igaz gyöngyét,
S meglelem mámornak vigaszöblét.

Hazaviszlek

Messze minden

Lépek egyet a fény felé és az árnyékom szertefoszlik,
Az elkopott évek emlékeit keresem még most is,
A mélybe lemenő, elhomályosult, jelentéktelen életünknek
Darabjai egy képként a földön hevernek.

Csak úgy eltűntem onnan, és nem néztem vissza
Sötét állomásokra mentem és vitt a vonat
Erdőn meg réten. Már messze minden és most
Megállt egy helyen ahol

A háztetőről a csillagok még felém hullanak,
De ha lenézek a sötétségbe, az arcok elmosódnak,
Üres lelkeket fúj a szél, egy elképzelt világba
Vérző égbolt folytatja könnyeit csatornába.

Csak úgy eltűntem onnan, és nem néztem vissza
Sötét állomásokra mentem és vitt a vonat
Erdőn meg réten. Már messze minden és most
Megállt egy helyen ahol végtelennek tűnik az Élet.

És autók repülnek, festmények másznak
A falakon sétáló emberek járnak
És várnak egy vonatra, mert ők máshova utaznak
Mert csak én maradok itt, és talán megint

Lépek egyet a fény felé, és az árnyékom szertefoszlik,
Az elkopott évek emlékeit keresem még most is,
A mélybe lemenő, elhomályosult, jelentéktelen életünknek
Darabjai egy képként a földön hevernek.

A háztetőről a csillagok még felém hullnak,
De ha lenézek a sötétségbe, az arcok elmosódnak,
Üres lelkeket fúj a szél, egy elképzelt világba
Vérző égbolt folytatja könnyeit csatornába.

És csak végtelennek tűnik az élet.

Dalszöveg. Kovács Norbert – Arató Patrik
2011

Igazából

Kizárom a külvilágot. Bambán bámulok ki az üvegen, és elmerülök gondolataimban. Valami fontos dolgról társalgok önmagammal. Nagy nap ez a mai. Anyukám megengedte, hogy egyedül menjek haza az iskolából, azzal a hatalmas és félelmetes gépkukaccal, ami sebesen rágja át magát a lakótömbök sokaságán. Hallom, mikor egy-egy dombocskán felfelé hörög ez a szörny, ami elnyelt engem. Kora délután van, a munkából hazafelé igyekvőknek még nem járt le a nyolc kötelező óra. Kevesen vagyunk a buszon. Jobbnak láttam leülni, idős néni nincs, akinek át kéne adnom a helyem, amúgy is van szabad ülés bőven, és különben sem érem el a kapaszkodót. Nyolcesztendőös múltam a nyáron.

Most már én is nagy vagyok. Hosszabbnál hosszabb számokat tudok összeadni, kivonni egymásból, megszorozom egyiket a másikkal, vagy elosztom vele, ha úgy tetszik. Könyveket is tudok olvasni, nem számít, mennyire hosszú, én el tudom olvasni. A legbüszkébb viszont arra vagyok, hogy szépen tudok írni. A tanító néni múltkor mondta is anyunak, mennyire szépen írok én. Nincs kedvem tovább sorolni az érdemeim, én tudom mik azok, mások nem hallják a gondolataimat, akkor meg minek is folytassam? Inkább azon kezdek el gondolkodni, ma milyen csellel löjek gólt a házunkkal szemben lévő park kapujába. Az már biztos, hogy le fogom hívni az ötödikről azt a kistermetű fiúcskát, mert ő ügyes kapus, meg a kilencedikről az ikreket, beléjük is szorult egy kis tehetség, persze messze nem annyi, mint belém. Ekkor nagyot fékezett a busz, majdnem leestem a földre. Megint elértünk egy megállót.

Még mindig nem sikerült kiigazodnom az új telefonomon, ráérek, hát bíbelődök azzal. A játékokat már megtaláltam. „Játékok” a mappa neve, de valójában csak egyetlenegy játék van benne. Fel tudok hívni mindenkit, akinek megvan a telefonszáma, sms-t is tudok írni nekik, így hát most a „játékokkal” kell megvívnom titáni küzdelmem. Elvárásol ez a fantasztikus találmány. Egy kígyóval kell megenni azt a kis valamit, amiből egyszerre csak egy van, és mikor azt megettem, feltűnik a következő falat. Eddig még nem is volna nehéz az egyenletet megoldani, de minden megevett elemózsiától a kígyó növekszik, és idővel nem fér el a képernyőn, megharapja magát, és vége a játéknak. Megkapom a pontszámot, ha többet ettem vele most, mint addig valaha, még rekordot is döntök. A kígyó úgy hízza ki a képernyőt, mint én a nadrágjaimat.

Basszus, most veszem észre, felszállt az a fiú is, akinek a telefonján van három játék, és mindháromban elérte már a maximum pontszámot. Régi ellenségem ő. A maihoz hasonló kellemes őszi délutánon történt az a szörnyű eset. Lehívtam többek közt őt is a parkba focizni. Jól indult a meccs: az előre eltervezett cseleim sorra be is vettem, sikerült az összes, egyet kivéve. Lecselezett és megindult a kapu felé. Gól helyett viszont egy lyuk keletkezett a labdámon. Szerettem azt a labdát; szép is volt, jó szolgálatot tett, és igazi bőr volt! Csak nekem volt akkoriban igazi bőrből labdám. Ez négy éve történt, nyolcéves voltam, most tizenkettő vagyok, a bosszú nem az én műfajom, és nem is hozná vissza a labdám, az igazi bőr labdám, megbocsátani pedig a mai napig nem tudtam neki.

A busz csak ment tovább és tovább. Félúton se járok hazáig. Épp egy hosszú hajú, szakadt farmernadrágos srác mellett robogunk el. Talán három évvel lehet idősebb nálam. Homlokán kendő van átkötve, bal fülében ezüstkarika. Holnap rászánom magam, és én is

szúrok egyet a bal fülembe. Még gitározni is elkezdtem mostanság. Együttest alapítottunk egy barátommal. Ő énekel, igaz nincs sok hangja hozzá, én meg gitározok alá, az se sokkal különb. Tudjuk mi jól, mi az a 'grunge'. A szívünkben él. Van egy kazettám: egy egész Nirvána koncert, nagy kincs az mifelénk. Az énekesük lassan tíz éve halott, huszonhét volt, amikor meghalt, a rocksztárok mind huszonhét évesen haltak meg. A huszonhét nekem még távolinak tűnik. Van még időm, hogy megtanuljak rendesen gitározni, aztán befutni, élvezni a koncerteket és elérni a huszonhetet. Nagy tétje van annak, hogy sikerül-e megcsinálni a szerencsénket. Az osztályunkban egy lány nagyon szimpatikus nekem, nyolc éve ismerem, ez az utolsó esélyem, hogy felhívjam magamra a figyelmét, megteszek mindent a siker érdekében. Ha most nem jön össze, talán már soha. Tizenöt vagyok, és életemben először szerelmes.

A busz lassan zötyög a panelrengeteg irányába. Az iskola és a lakásunk közti út felét már elhagytuk. Sokszor tűnődtem, mi van a házuk előtt elhelyezkedő megálló és a busz végállomása közt. Nem jártam még arra. Bekanyarodunk egy sarkon. A következő megállóban szállok le. Még mielőtt odaérnék, újból megszámolom, mennyi pontot szedhetek össze érettségim, tovább tudok-e tanulni egyetemen az ország másik felében? Mi lesz egyetem alatt? És utána hogy fogom megkérni a barátnőm kezét? Hol veszünk majd közös lakást? Ma délután mivel járhatok a kedvében? Már fél éve vagyunk együtt. Eddigi életem legboldogabb fél éve. Tizennyolc vagyok. Tudom, kivel és hogyan szeretném leélni hátralévő életem. Még gitározni is megtanultam, reményteljes kis együttesben tépem a húrokat. Hazaértem.

Leszálok, száz méter séta után otthon is vagyok. Otthon? Nem. Inkább csak a lakásban, ahol anyámmal élek. Az utolsó rokonommal. Szerintem az otthon egyik kritériuma, hogy a családé legyen, aki lakik benne. Ez nem a miénk. Itt a szobám, tudom. Beleraktam a holmimat, alszom is benne. „Szobám”.

Megpiszkálom a fülem. Viszket. A karika helyére tolltartót növesztettem az évek alatt. Már a busz lépcsőjének legalsó fokán állok, visz előre a lendület. Mégsem szállok le. Ma nem. Tanulnom nem kell holnapra, a barátnőm később végez az iskolában, én most ráérek. Most már eldöntöttem: tovább buszozok, meg fogom nézni saját szememmel azt a buszvégállomást, amiről annyit hallottam már, de még nem jártam ott. Ki tudja, talán ott fog majd el az érzés, hogy hazaértem, igazából hazaértem...

Henry Paget Lowe*

Egyperces esetek

Mindössze egy cukor

1952 egyik fáradt októberi napján – talán harmincadika lehetett éppen – egy ragyogó fekete Pobeda állt meg a házunk előtt, amiből két ballonkabátos férfi szállt ki. Ruhájuk úgy csillogott, akár a Pobedának a motorháztetője és majdhogynem olyan sötét is volt. A két férfin rögtön látni lehetett, hogy ÁVH-sok. Miután becsengettek és beléptek az ajtón, a feszült hangulatommal mit sem törődve, kávét kértek. Egy cukorral fogyasztották. „Ne legyen már annyira fanyarképű – mondta az egyik –, hiszen mi most csak magát szerettük volna látni.” Ezt követően betuszkoltak a fekete személygépjárműbe, majd az Andrássy út 60. alatt található központjukba szállítottak. Még a háború ideje alatt jártam ott, akkor szinte az egész épületet romok halmazai vették körbe.

1944-ben még mint a „szabotázzsal és partizánvékenység gyanújával vádolható személyt” vittek be az épületbe. Most sem lehetett jobb a helyzetem. Talán csak annyi változott, hogy nincs háború, így nem tudnak partizánvékenységgel vádolni. Minden olyan volt, akár a háború ideje alatt: kopár és romos. Mikor észrevettem a portán terpeszkedő zsíros bajusszal és kopaszodó fejbúbbal megáldott elvtársat, megdöbbenve konstatáltam, hogy őt már egyszer láttam valahol. Ebben annyira biztos voltam, mint eddig még semmi másban. Aztán megfejtetem. Budapest ostromának időpontjához közeledve még mint a nyilasok egyik tisztje állított be az Oktogonnál álló kocsmámba. A kávét – amibe, mint későbbi kollégái, mindössze egyetlen cukrot kevert – megitta, majd két napra rá visszajöttek és elszállítottak.

Hiába. Kis országunknak mindössze egyetlen csőcselék jutott.

Pótolhatatlan veszteség

Egy reggel – talán 1988-ban vagy sokkal inkább 1989-ben – verőfényesen sütött a nap. A Dombóvárhoz közeli laktanya egyik panelházának tetején – melynek a keleti homlokzata közvetlenül a főútra nézett – egy férfi állt, kezében utolsó szál cigarettája, amit még egyik katonatársától kért. A cigaretta lassan, ám biztosan égett, véget ért, és nem maradt más számára vissza, mint az eldobás, hadd fújja el a szél. A férfi körbepillantott, körbejártatta tekintetét a tájon és látta, a közeli faluból már úton vannak a teherautók, hogy elszállítsák őket innen egy messzibb, fejletlenebb világba. Ezt követően a férfi ledobta az elaludt cigarettacsikket, hogy ellenőrizze a szél irányát. Teljesen függőlegesen zuhant le a földre, szélcsend volt. A gerincének függőleges síkjához viszonyítva kilencven fokban előre dőlt, majd egyenesen az aszfaltra zuhant. Testével együtt zuhant a porba egy ing, egy terepmintás nadrág – hozzátartozó mintás sapkával –, valamint egy gumicsizma.

A szerencsétlen gumicsizma kettérepedt. Pedig mennyit dolgoztak vele a gyárban a munkáskezek... Ezt pótolhatatlan veszteségként írták fel a párt számlájára.

A stílus szüli az embert

Miután szereztem egy Nike cipőt, a H&M-ből egy nadrágot, egy Tommy Hilfiger-es övet, egy fekete Adidas fölsőt, valamint egy Puma kabátot és egy Yolo felirattal ellátott sapkát, végre be tudtam bizonyítani létezésem tényét.

*utalás Howard Phillips Lovecraft amerikai íróra

Cuki

A Boróka utca 31. szám alatt lévő ház épp olyan volt, mint a Mecsek-hegység domboldalain fekvő összes többi ház: a kanyargós főútról csupán egy murvás, enyhén lejtős bekötőút vezetett a zöldre festett, egyszerű vaskerítésig, melynek kertkapuján rozsdásodó, kerek tábla hirdette: „harapós kutya”. Aki ismerte a háziakat és féltve szeretett kedvencüket, az pontosan jól tudta, hogy az emlegetett kutya legfeljebb halálra nyaldossa a betévedőt.

Az egyébként békés és csendes környék most gyerekkacajoktól és vékony-hangú kutyaugatástól volt hangos. Ott, a gondosan fehérre vakolt ház mellett, a kert végében egy nagyobbacska, zöld drótkerítéssel elkerített részen hét csaholó, boruló, guruló és ugráló fekete szőröcsomó csóválta aprócska farkincáit. A kölyökkutyák energikus falkájának középpontjában feküdt az anyakutya, aki annakidején fajversenyeken nyert díjakat – háta egyenes volt, feje kellemesen szögletes, aranybarna szemei pedig értelmesen csillogtak ki csokoládészinű bundájából.

A kölykök napjai általában ugyanúgy teltek: játékkal, evéssel és jóllakott délutáni szunyókálással. Ma azonban a gazdájuk nem egyedül jelent meg a ház oldalánál, ahogy az lenni szokott. A telt asszonyág mögött magas, vékony lány lépdelt.

– Hát, ők azok – a gazdájuk büszkén mutatott a hentergő kölykökre. Szinte teljesen egyformák voltak. A lány hosszasan nézegette őket, majd pillantása az egyik a dagi kis gombócra esett, fehér folttal a mellkasán.

– Ő jó húsban van – jelentette ki.

– Igen, ő Cuki. Egy kicsit többet eszik, mint a többiek – ismerte el a gazda. Ha Cuki értette volna, tán meg is sértődik, de mivel számára nem jelentett semmit az „elhízás” fogalma sem, csak vakkantott egyet és csóválni kezdte a farkát. Cuki volt a legnagyobb testvérei között, noha négy bátytal is megáldotta a sors. Mindig ő volt az első, ha enni lehetett, és nem félt elüzni bárkit, ha frissiben kapott játékokról volt szó. Csüngő hasához és hurkás lábaihoz képest mérve gyorsan az ismeretlen lánynak szaladt, aki elmosolyodott és a mellső mancsai mögött fogva felemelte, majd magához ölelte az izgatott kiskutyát. Cukinak azonnal megtetszett a lány: finom, édes illata volt

– A labradorok könnyen elhíznak, ugye?

– Annyit esznek, amennyit eléjük raknak. Vigyázni kell velük, mert mindig úgy néznek, mint akik hetek óta nem ettek, és megesik rajtuk az ember szíve... Sokat kell velük sétálni, akkor nem lesz baj.

Cuki kihasználta a kínálkozó lehetőséget, hogy végignyalja a lány kezét, aztán a figyelő tekintetek kereszttüzébe elásította magát. A lány szeretetteljesen simított végig a kutya puha, fekete bundáján, aztán gyors puszit nyomott a nedves, illatok után szaglászódó orra hegyére. – Ő lesz az. Őt szeretném.

A lány nem egyedül érkezett. Egy nagydarab, tagbaszakadt férfival jött, és bár az illata valamelyest hasonlított a lányéra, közel sem volt olyan kellemes – nikotintól és benzinszagtól bűzlött. Cuki valahogy érezte, hogy a férfi akármilyen kedvesen is mosolygott rá és simogatta, nem fogja annyira szeretni, mint a lányt. Valamiféle felsőbbrendűséget sugárzott, mintha ő lenne a falkavezér, akit félve tisztelni illik, nem pedig barátkozni vele.

Cuki semmit sem értett az emberek szavaiból, de fontos dolgokról eshetett szó, mert a beszélgetés végén a finom illatú lány kezébe került, és csakhamar egy kocsiban találta magát.

Cuki még sosem látott kocsit belülről. A kertjükben állt ugyan egy, de a gazdáik mindig elhessegették őket, mikor véletlenül arra tébláboltak, így Cukinak fogalma sem volt, hogy mire lehet jó. A finom illatú lány mellette ült a hátsó ülésen, és kuncogva megsimogatta a buksiját. Az érintése és közelsége különösen akkor jött jól, mikor az autó hirtelen megmozdult, Cuki pedig döbbenetében elborult oldalra. Értetlenkedve nézett körbe-körbe, de csak nem jött rá a megoldásra – mozogna a föld? Az addig ismeretlen érzés sokként hatott a rá, amitől ijedtében bepisilt.

– Még jó, hogy szóltak, hogy ez megeshet – mondta fennhangon a férfi, a visszapillantóból nézegetve a fekete szörgombócot. – A végén még lepisilte volna nekem az ülést. Most húzattam át.

– Az tényleg hatalmas trauma lett volna – suttogta szárazon a lány, és a szemét forgatta. Cuki ennek a jelentését sem ismerte, de úgy sejtette, a lányt zavarja valami. Aztán arcára ismét mosoly költözött, mikor az ijedten szűkülő kiskutya felé fordult. – Semmi baj, Kisbogyó. Mindjárt otthon leszünk.

Otthon. Cuki sokszor hallotta már ezt a szót, és még ha nem is fogta fel teljesen a jelentését, érezte, hogy ez valami jót jelent: a kétlábúak mindig boldogan, melegen beszéltek erről a dolgról. Most azonban bármit megadott volna, hogy a föld ne mozogjon tovább a tappancsai alatt.

* * * *

Az út az emberek számára alig tizenöt percig tartott, a kiskutyának azonban az volt addigi rövid életének legborzalmasabb időszaka, mely egy igazi örökkévalóságnak tűnt. Még háromszor veszítette el kontrollját a hólyagja felett, a férfi pedig mindannyiszor vicceket mondott. Cuki csak onnét sejtette, hogy viccelni akart, hogy nevetett. Azt tudta, hogy az emberek nevetnek, ha tetszik nekik valami. A lány viszont nem nevetett. Csak csöndben bámult ki az ablakon Cukival az ölében.

Aztán megérkeztek. A férfi nyitotta ki először az ajtót, és az ismeretlen szagokkal azonnal megcsapták Cuki orrát. Hasonló volt ahhoz, amit otthon érzett, és mégis, valamiféle más dolog keveredett belé. A ház közvetlenül az út mellett volt, ám ha egy nap három, négy autó elhaladt ott, az forgalmasnak számított. A rendezett előkertben tuják, különböző virágok, és sziklanövények kandikáltak ki a fehér és halvány narancsszínű terméskövek mögül, melyek között betonlépcső vezetett az egyszintes, bézs színű, lapos tetős házhoz.

Cukit takaróstól tették le a konyhakőre. Az első pillanatokban még kissé kába volt – nem tett neki jót a kocsikázás, ráadásul még sosem járt a házon belül –, ám hamar visszatalált régi önmagához, és alig fél óra múlva már vígan futkosott az ebédlőasztal és a széklábak dzsungelében. Kisvártatva azonban felkapta a fejét, mert kíváncsi női hang hallatszott:

– Mi ez a tál itt kint?

– Egy kutyatál, anyu.

– Kutyatál? De hát minek nekünk... Ó, te jó ég! – A nő kezében lévő szatyrok tompa puffanással értek földet, narancsok és papírtörlek gurultak végig a padlón.

A nő illata virágos, az arca kedves volt, ajkai pedig hitetlenkedő mosolyra húzódtak, miközben szemei ide-oda ugráltak a kutyuson. Cuki izgatottan csóválta a farkát, az újabb ismeretlen egyike volt azoknak, akiket rögtön teljes bizalommal fogadott. Úgy nyújtotta felé a kezét, mintha nem hitte volna el, hogy tényleg ott van, és mintha kissé meg is rezzenne volna, mikor a bőre a bársonyos kiskutyaszőrhöz ért. Az ő keze munkáskéz volt, az ujjbegyein és a tenyerén kemény és repedezett, nem olyan finom, mint a lányé. Mégis, Cuki még nem érzett olyan boldogságot, mikor a nő kezei közé vette a pufi kis pojját és csattanós csókot nyomott az orrára. Az orr-puszi valamiféle családi vonás lehetett, de Cuki élvezte – majdnem olyan volt, mint mikor az anyukája szeretetteljesen végignyalogatta.

– Boldog születésnapot, anyu!

* * * *

Cuki új otthona sok változást tartogatott. Az első meglepetés az esti lefekvésénél érte, mikor egyedül maradt a nappaliban, egy fonott kosárkában, mely jóval nagyobb volt a kellesénél. Cuki sohasem aludt egyedül, mert rendszerint hat ugyanakkora szörgombóc és az anyjuk társaságában szundikált. Most viszont senki sem maradt a hatalmas nappaliban rajta kívül, és a meghitt szuszogás és az álmukban rángatózó tappancsok helyett a kongó üresség ölelte körbe. Pici szíve hevesen kalimpált, miközben körbe-körbejárt a nappaliban, faltól falig, csukott ajtótól a másikig, ám sehol nem lelte a szívmengető társaságot, melyre vágyott. Kétségbeesett nyüszítéssel keveredett kutyasíralom szelte át az éjszaka csöndjét.

* * * *

Cuki sok dolgot nem értett a világból: például, miért fut el előle a szomszéd cirmos macskája, holott ő csak játszópajtásra vágyik, vagy miért fáj annyira, ha meg akarja szagolni a kaktuszokat, de a legbonyolultabbnak mégiscsak az embereket találta. Az emberek viselkedése rejtély volt számára. Többek között nem értette, miért szednek ki bizonyos növényeket a földből, hogy aztán másikat ültessenek a helyükre, és azt sem, hova mennek el minden nap olyan hosszú időre. Azt sem értette, hogy mikor nyüsztítve toporog az ajtó előtt, a kanapén heverő Gazda csak annyit böffent, hogy „majd a Kisgazdid kivisz”, aztán tovább bámulja a világító dobozt. Cuki nem ragaszkodott különösen a férfihoz – ugyan sohasem bántotta, valamiért mégis úgy érezte, hogy nem jó ember. Nem volt jó ember szaga, ellentétben a Kisgazdival és az idősebb Gazdival.

A kutya az egyik legtisztább lelkű lény a világon. Cuki ezért nem ítélkezett, nem haragudott fölöslegesen. Nem hisztizett azért, mert nem mehetett el moziba – igazából azt sem értette, ugyan, mi a jó abban a furcsa fémdobozban, amit tévének hívtak. Nem érdekelte az emberek bőrszíne, sem a nézeteik. Cuki egyszerűen *szeretett*. Nehéz volt hát feldolgoznia, ahogy egyre gyakoribbá váltak a veszekedések otthonukban.

– Miért nem mehetek oda, ahová akarok? – kiabálta a Kisgazdi.

– Ebben nem nyitok vitát – felelte a Gazdi hűvösen. – Anglia hét határon túl van. Nem engedlek egy olyan országba, ahová nem juthatok el két órán belül autóval! És ha történik valami? Hogyan fogsz segítséget kapni?

– Mi történne, ami itthon nem? Hm? Ó, hát talán lehetőséget kapnék egy jobb életre!

– Angliában sem vár rád jobb élet! Kislányom, hiszen még szakma sincs a kezekben, vagy talán mosogatni mennél ki?

Cuki nem tudta, mi lehet az az Anglia, de a Gazdi hanglejtése alapján nem lehetett jó hely. A szobában lévő feszültség egyre csak növekedett, Cukinak pedig ingere támadt ugatni. Nem bírt tovább egy helyben kushadni, mikor a kétlábúak viselkedése túlzottan eltért a normálistól. Idegesen hegyezte a fülét hol erre, hol arra.

– Jézusom, anya, most komolyan, meddig akarsz még mindig mindent jobban tudni, mint én? Lehet, hogy csak tizenhét leszek, de épp eleget tudok már a világról ahhoz, hogy saját döntéseim legyenek! Három hét, aztán felnőttem leszek, saját döntési joggal – akkor nem szólhatsz majd bele abba, hogy hova megyek!

– Addig, amíg itt laksz, az én vagyok érted felelős, nekem kell rád vigyáznom, és nem fogsz Angliába menni!

Az egyre erősödő hangzavart, az egyre magasabb hangokat követő csend szinte fülsüketítő volt. A Kisgazdi újra meg újra kinyitotta és becsukta a száját, mire valami hang jött volna ki rajta. – Akkor jobb lesz, ha elköltözöm.

Sietős trappolás, a lépcsődeszkák recsegése, majd ajtócsapódás rengett az üres házban. Cuki értetlenül állt az indulatok előtt. A Gazdi sosem látott gyorsasággal ült le a székre, ezért odasietett hozzá, és sunyítva közelebb nyomta nagy, fekete duda orrát a szeretett ember kezéhez. Gyengéd noszogatására a meleg kéz a fejére simult, ám a mozdulatok túl darabosak voltak. Só illata töltötte meg a levegőt, ahogy a Gazdi sírni kezdett. Az emberek sokszor tettek így, ha szomorúak voltak, ezt Cuki megtanulta az elmúlt évek alatt, és mindig ugyanazt csinálta, hogy a gazdái abbahagyják ezt a különös szokást: puha mellső mancsait a combjukra helyezve felágaskodott, és megnyalogatta az arcukat. A gazdája keserűdes nevetést hallatott, és tenyerét Cuki állára simította.

– Nem akarom, hogy elmenjen – mondta, belenézve a kutyája nagy, megértő, barna szeméibe. A gazdája, bár ezt Cuki nem sejtette, igazán úgy gondolta, hogy a kutya érti őt, érti amit mond, amit érez, amit tesz. Ez a meleg szempár nem lehetett egy butácska, kezdetleges logikájú lény tekintete, mint ahogy azt a férje hangoztatta.

A kutyák nagyon sok mindenre képesek, ám a szavakkal való vigasztalás sajnos nincs köztük. Aznap annál az ütött-kopott konyhai asztalnál gazda és szeretett kutyája órákig ültek némán.

Néhány ugatnivaló teliholddal később a Kisgazdi egyszer csak furcsa tárgyakkal kezdte telepakolni az előszobát, ahol Cuki fonott kosárcája volt. Cuki nem tudta, mi a nevük, de azt már látta, hogy az emberek telepakolják ruhákkal, amiket a szőrtelen testükre húznak. Akkor látott utoljára ilyen sokat ezekből a tárolókból, amikor az egész család, beleértve Cukit magát is, beült a mozgó kanapéba, és messzire mentek, egy nagy vízhez. Cuki nagyon szerette a vizet, mert hideg volt és frissítő, körülötte pedig milliónyi új szag terjengett.

Felkászálódott a fekhelyéről, majd alvástól elgémberedett hátát nyújtóztatva odaoldalgot a Kisgazdihoz, aki ilyenkor mindig megsimogatta és kedves hangon mondott neki valamit. Most azonban nem. A Kisgazdi épp olyan dühösnek látszott, mint mikor olyan hangosan beszéltek a Gazdival, az arca pedig úgy vörösölt, mint a rossz szagú kétlábúé, amikor Cuki kölcsönvette azt a finom bőrcipőjét, hogy játsszon vele egy kicsit.

Farkcsóválva követte a Kisgazdi minden mozdulatát, és mélyet szippantott a levegőből. A az édes illat valamiféle furcsa keserűséggel keveredett, amitől hátrahökölt. Aztán kintről dudaszót hallott, mire a nagy üvegajtókhöz futott. Füleit hegyezve, farkát egyenesen tartva nézett az ismeretlen autóra, amely a házuk előtt parkolt. Furcsa, mélyről jövő hangot hallatott, mint mikor bent ragadt benne az ugatás.

Idegen, idegen, idegen. Ez a szó kavargott Cuki fejében, miközben egy pillanatra sem vesztette szem elől a potenciális veszélyforrást. A kutya szelídsége ellenére szeretett mindent kontroll alatt tartani, ebbe pedig az is beletartozott, hogy fél szemmel mindig az idegen vendégeket figyelte. Az önkéntes strázsaságból egy meleg kéz zökkentette ki. A Kisgazdi letérdelt elé és megölelte. A kutya válaszul a vállára rakta a mancsait. Ez általában különösen tetszett a lánynak, és jólesően hümmögni kezdett, most azonban egyszer csak sírni kezdett. Szegény Cuki igazán nem tudta, mi rosszat tehetett, de rögtön kárpótolni akarta a lányt azzal, hogy játékosan beleharapott az orrába. A Kisgazdi szipogott egyet, és pusztit nyomott Cuki orrára. – Nagyon szeretlek, Kisbogyó.

Cuki sokszor hallotta már ezt a szót, de nem jött rá, mit jelenthet. Egyedül az volt számára fontos, hogy a Kisgazdija most valamiért nem volt boldog, és mindent meg akart tenni azért, hogy az legyen. A Kisgazdi hirtelen felállt, Cuki mancsai pedig tehetetlenül hullottak vissza a padlóra. Amint meglátta, hogy Kisgazdin kabát és cipő van, azonnal izgatott farkcsóválós táncba kezdett, hiszen ez a kettő mindig azt jelentette, hogy sétálni viszik.

A Kisgazdi remegő térdekkel, arcán könnypatakokkal felállt, és kirohant az előszobába. Cukinak szinte utána futni sem volt ideje, a lány olyan gyorsan nyitotta ki a bejárati ajtót és tette le elé a csomagjait, hogy csak akkor ért oda, mire az ajtó becsukódott. Értetlenül billentette oldalra a fejét. Hát akkor mégsem mennek sétálni?

Kint felmorrant a rozoga, fehér autó, a kerekei alatt csikorogtak a kavicsok, a kipufogóból pedig az a fajta bűdös, sötétszürke füst szállt fel, amitől Cukinak mindig köhöghetnéke támadt. A kutya az üvegajtó előtt állva, tehetetlenül toporogva nézte végig, ahogy a Kisgazdi elhagyta a szülői házat.

Egy emelettel feljebb a gazdája csendesesen sírva kortyolt egyet az ócska házi pálinkából, mely égette a torkát.

* * * *

Miután a Kisgazdi elment, Cuki a hét minden egyes napján az ajtó előtt ülve várta, hogy a lány felbukkanjon a sarkon a szokásos időpontban. A füleit hegyezve kémlelte a házakkal és villanyoszlopokkal tűzdelt tájat. Mikor a mancsai fellázadtak a megterhelés ellen, ment egy-két kört a nappaliban, vagy szájába fogta a pórázát, melyet a kétlábúak mindig az egyik szekrény oldalára lógatva tartottak, és addig ácsorgott Gazdija mellett, amíg az ki nem engedte.

A Kisgazdi távozása után soha senki nem ment ki Cukival. Gazdija, bár korábban hosszú és fárasztó sétákra ment vele az erdőbe, vagy le, egészen addig a kis halastóig, ahová Cukinak nem szabadott beugrania, bármilyen meleg is volt, újabban már sehová nem vitte el – ha kiengedte a hátsókerthebe, akkor sem dobálta neki a labdát, ahogy régen, csak állt a teraszon és élettelen szemekkel nézett a távolba.

Cuki életének leghosszabb heteit, hónapjait élte át úgy, hogy a rossz szagú kétlábú és a Gazdi veszekedtek. Akárhányszor rázendítettek, a kutya sietve kivonult a helyére az előszobába, és igyekezett olyan kicsire összekucorodni, hogy véletlenül se lássák meg. Nem bántották, de már nem is szerették annyira, mint régen.

A férfi nagyon kevés időt töltött otthon, az efféle veszekedések után pedig azonnal el is ment. A Gazdija ilyenkor félrevonult a kanapéra, kezében azzal a bűdös itallal, amit Cuki ki nem állhatott, és addig ivott, amíg el nem aludt. Mikor a tél közepén sokszor takaró nélkül maradt a hideg lakásban, Cukinak köszönhette, hogy melegen tartotta, aki gyakorta befészkelte magát eszméletlen gazdája mellé.

A helyzet nem javult. Alig egy évvel a Kisgazdi távozása után a rossz szagú kétlábú is telepakolta az előszobát azokkal a fura csomagokkal, és elment. Cukinak nem hiányzott az ember, de az eset egyre növelte a lelkében lappangó feszültséget.

A Gazdi élete sem sokban változott meg azzal, hogy a férfi már nem jött haza többé – ugyanúgy elment reggelente, majd a délután folyamán visszatért, hogy estig a világító dobozt nézze, aztán lefeküdjön. Cuki ekkor már csak napi háromszor ment ki, mindannyiszor csupán a hátsó kertbe. A Gazdi később a teraszra sem követte, csak a ház melegéből figyelte az ablakon át.

Az egyetlen ember, akit Cuki ekkor a Gazdin kívül sokat látott, az a szomszéd macska gazdája volt. Cuki felettébb furcsának találta az idős, cigarettaszagú nőt, aki a Gazdi előtt mindig mézes-mázos volt vele, babusgatta, simogatta és becézgette, de akárhányszor a Gazdi kiment a szobából, a nő rápirított és elhessegette.

Az évek csigalassúsággal teltek Cuki számára, akit az, hogy alig találkozott emberekkel vagy kutyákkal, gyors öregedésre készítetett – bundájából úgy világítottak ki a fehér szőrszálak a bajszánál, mint a fekete vászonra szórt cérnaszálak. Napjai nagy részét fekvéssel töltötte, és mikor mégis helyváltoztatásra kényszerült, legtöbbször alig bírt felállni, úgy elgémberedtek a tagjai.

Akkor is épp az üvegajtók előtt feküdt, mikor a konyhából tompa puffanás hallatszott. Cuki gyorsan talpra kecmergett, és egyenest a hang irányába sietett. A Gazdi a hideg konyhakövön feküdt.

– Krisztám! Jaj, Krisztám! – a szomszéd kétségbeesetten hajolt a Gazdi fölé, kezében azzal a fura ketyerével, amihez az emberek beszélni szoktak. Cuki azonnal a Gazdihoz nyomta a szimatoló, nedves orrát. – Mit csinálsz? Nem takarodsz innét! – csattant a szomszéd éles, metsző hangja, miközben rácsapott a kutya orrára. Cuki máskor farkát maga alá húzva sietett volna a helyére, most azonban makacsul ott maradt, és erőszakosan tolt oda busa fejét a Gazdija kezéhez. Hiába szuszkolta, hiába tuszkolta, a kéz csak nem mozdult. Cuki hátán felállt a szőr, ahogy hátrálni és ugatni kezdett.

– Kotródj innen, bűdös kutya! – sziszegte a szomszéd, és újra rácsapott Cuki orrára. A kutya fogai közé kapta a ráncos, dohánytól bűzös kezét, mely emlékeztette őt a rossz szagú kétlábúra. Nem akarta bántani, hiszen soha senkit nem harapott meg életében, csupán el szeretne volna érní, hogy hagyja őt békén. A szomszéd nő azonban ezt nem tudhatta – Megharapott! Jézusom, hát megharapott! – rikácsolta, miközben vérben forgó szemekkel mutogatott a kutyára, mint egy színész, akinek közönsége akad. Cuki értetlenül állt a nő előtt, majd mikor az kezébe vett egy sodrófát a pultról, és felé lendítette, szűkülve hátrált be a kamrába. A kulcs fordult, a zár kattant, és Cuki a fénytelen, hideg szobában rekedt.

– Na, megállj csak, elvitetlek a sintérrel – motyogta, majd csoszogó léptekkel visszasietett a Gazdihoz. – Krisztám, Krisztám, tarts ki! Mindjárt itt a mentő!

Cuki vissza akart jutni a gazdájához. Tudta, hogy bajban van, neki pedig mellette a helye. Felugrott és mancsaival megtámaszkodott a kilincsen, várva, hogy az ajtó majd kitérül, mint mindig, amikor ilyen módon nyitotta ki őket. Most azonban nem sikerült. Másodjára és harmadjára is próbálkozott, végül kétségbeesett, fájdalmas vonításba kezdett. A szomszéd nő felváltva kiabált vele, hogy hagyja abba, és mantrázta, hogy „Krisztám, jaj, szegény Krisztám.”

Kisvártatva fülsüketítő vijjogás és fura, kékes-pirosas fények szűrődtek be a kicsiny, nyitott ablakon, mire Cuki még hangosabban kezdett ugatni. Sietős, nehéz, bakancsos léptek közeledtek oda, ahol Cuki tudta, a Gazdija fekszik.

– Mi ez a hangzavar? – kérdezte egy férfihang.

– Az a bűdös kutya rám támadt! De elvitetem én a sintérrel, megálljon csak... Jaj, vigyázzanak, hát szegény Krisztám...!

Aztán nagy sokára az emberek hangja eltűnt a vijjogással együtt, és csak Cuki ugatásától zengett az üres ház.

* * * *

Néhány órával később nyílt az ajtó, ám a Gazdi, vagy a szomszéd helyett egy ismeretlen férfi nézett vissza rá, pórázzal a kezében. Cuki gyorsan megszaglászta a kezét, amelyen több tucat ismeretlen kutya szagát érezte. Annyira belemerült a szaglászásba, hogy észre sem vette, hogy a férfi felcsatolta a pórázt a nyakörvére.

– Velem jössz, kislány?

Cuki értetlenséggel vegyes izgatottsággal toporgott ugyan, de engedelmesen megindult a férfi után. Kedvesnek tűnt, mint a Gazdi, úgy gondolta, hozzá viszi.

A férfi hagyta, hogy Cuki elvégezze a dolgát a gyepen, aztán betette egy fura fémkalitkába, olyanba, mint amiben akkor utazott, mikor a nagy tóhoz mentek. A ketrecben a szagok ismeretlenek és művinek tűntek, mint amikor a Gazdi végigvizezte a padlót az orrfacsaróan citromos vízzel.

A kínzóan hosszú út után a férfi végre kinyitotta az autó ajtaját, és Cukit a pórázánál fogva kisegítette. Egy hatalmas területre érkeztek, ahol több száz kutya, kicsi és nagy, fiatal és öreg lármázott egyszerre. Cuki számára ijesztő látvány volt a rengeteg összezárt állat. Apró, bátortalan lépéseket tett, a farkát maga alá húzta, miközben a férfi egykedvűen végigvezette egy sáros folyosón, mely fölé kétoldalt fekete vasketrecek magasodtak. A kennelekben négyöt kutya zsúfolódott össze, és sorban odasereglettek az ajtókhöz, hogy megugathassák az újonnan érkezőt. A férfi kinyitotta az egyik ilyen ketrec ajtaját, és Cuki három másik kutya mellé került, akik rögtön szaglászni és böködni kezdték az orrukkal. Cuki soha életében nem félt még ennyire. Szűkülve kuporodott be a sarokba, és összehúzta magát, ahogy csak tudta.

* * * *

A telepen nagyon lassan múlt az idő. Akárhányszor valaki elhaladt a kennelek előtt, a kutyák fülsiketítő ugatásba csaptak. Az első napokban Cuki ilyenkor rögtön felkapta a fejét, hátha egyszer csak megjelenik a Gazdija, rámosolyog, és a fülét vakargatva kérdi: „Mi az, Cuki?“, de ez sohasem történt meg. Újra és újra csalódottan feküdt vissza a kemény földpadlóra, és alvásba menekült a valóság kétségbeesett igazsága elől. Álmában legtöbbször futott, és szabadnak és boldognak érezte magát, akárcsak a Gazdija, akit töretlenül várt vissza, hogy hazavigye és felengedje a kanapéra. Sokszor a Kisgazdi is vele volt, akivel birkózott, ahogy a kutyák szoktak, aztán köteleket húztak, labdázottak.

Megesett, hogy a kennelek előtt olyan emberek sétáltak el, akiket Cuki nem látott minden nap. Nem tudta, kik lehetnek, de a legtöbb kutya farkcsóválva sorakozott fel a kerítés előtt. Az egyik aprócska kutya Cuki mellett izgalomban körbe-körbe forgott, mintha a farkát kergette volna. Cuki azonban a kennel hátsó sarkában összekucorodva maradt. Nem akart mást, csak a Gazdit.

Két héttel később már a rossz szagú kétlábúnak is örült volna. Alig evett, nem sokat mozgott, és csak ímmel-ámmal vonszolta magát, mikor hetente egy-két nap ismeretlenek jöttek, pórázt kötöttek rá és sétálni vitték. A gondozók megjegyezték, hogy ha így halad, nem lesz sok hátra neki. Cuki azonban csak haza akart menni a Gazdival.

Egy nap váratlan szimatot fogott. Egy ismeretlen illatot, mely régi, elfeledett ismerősként csapta meg az orrát. Tudta, hogy már érezte valahol, de nem tudta felidézni, hogy hol. Tompa léptek közeledtek, a kutyák pedig újból ugatni kezdtek. Cuki nagyot sóhajtott, és a betonfal felé fordult. Nem akart ismeretlenekkel találkozni. Csak a Gazdit...

– Hé, Kisbogyó? – a bársonyos, kellemes női hang megmozgatott valamit Cukiban. Lassan, lustán emelte fel a fejét, mintha arra számított volna, hogy újabb ismeretlent talál a kennelek

mellett guggolva, és nem érné meg a fáradtságot odanézni. A feketébe öltözött nő tényleg ismeretlen volt, ám volt valami, amire Cuki tisztán emlékezett: a finom, édes illata.

A Kisgazdi.

Cuki a felismerés bizonytalanságában állt talpra és tétován lépegetett a fekete rácshoz. Megszaglászta a felé nyújtott kezét. Amikor utoljára látta a Kisgazdit, fiatal volt, magas és vékony, léptei és mozdulatai pedig esetlenek voltak. Egy nőt látott maga előtt, és ez összezavarta, ám elég volt megszaglásznia a kezét, és biztos volt benne, hogy a Kisgazdi az.

Sunyító testtartása egy csapásra vidám farkcsóválásba ment át, és izgatottan támasztotta mancsait a rácsnak, hogy nyelvét azon át dugva végignyalogathassa réglátott gazdája arcát. A nő felnevetett, és intett a gondozónak, aki azonnal kinyitotta a ketrecajtót.

Cuki boldogan ugrált, a Kisgazdi szemében örömkönnyek csillogtak, az arcára keserédes mosoly ült. A Kisgazdi pont úgy ölelte a kutyát, ahogy évekkal azelőtt. Hagyta, hogy a mancsait a vállára tegye, hogy lenyalogassa a sós könnyekeit. Megpaskolta a széles hátát, és arcát a piszkos, fekete bundába fúrta, aztán pusztit nyomott az orrára, pont, mint régen. – Gyere – a hangja elcsuklott –, hazaviszlek.

Velez Noémi
2014

Álarc

Van otthon egy gardróbom,
méregzöld.
Ha kinyitom,
fémes csikorgás jelzi
olajszükségletét a zárnak.
A gardrób roskadásig tele arcokkal.
Van vidám van bánatos
van szelíd meg áltató
mindenféle arc.

Van egy pont ugyanilyen, csak szakáll
nélkül.
De azt soha nem hordom.
Van hozzá egy ilyen kis szerencsekerék is,
Minden osztáson egy-egy arc.
Múltkor megpörgettem és a dühös jött ki,
Pechemre.

Hivatalos voltam ugyanis egy gyászszertre,
és ott ültem dühösen, mint az agresszív
kismalac a gödörben hogy
„nem várok!”
Dühösen mondtam a családnak: ilyen
Veszteséget ki látott!
Elzavartak.

Aztán kimentem Meszesre, Fekete
gyémánt tér, mondanom sem kell
megverték. És ellopták a dühös arcom!
Azóta keresem, hisz túl van három
trafikabláson, és bliccelt is a hetesen!
Nézzétek csak, pont ilyen (*itt dühös arcot
vágok*), ha valaki látja, szóljon!
Ezután sokkal körültekintőbben választok
arcot, figyelek az időre meg az alkalomra.

Egyszer még arcp próbát is tartottam!
Vajon melyik áll jobban? Melyik fog
tetszeni neki?
Végül anyám tanácsára arc nélkül mentem.
Pofátlanul.

És tetszett neki, azóta velem van és a
méregzöld gardróbom is hízott.
Van már benne boldog, örömteli.

És megtaláltam azt is, mit három éve csak
lesek, a legszebbet, a szerelmeset.

Mikor állásinterjúra mentem, ki is
nyitottam arctáram

És elővettem a bátrat.
Mellé az arckészletet.
Van benne hústú, cérna, olló
Púder mi a takaráshoz pont jó!
És egy pótarc,
hátha lesül a képemről a műbőr.

El is kezdtem, a bátrat arcomnak
szegeztem,
tükör előtt illesztettem, majd hevesen
varrni kezdtem.

Csak úgy záporoztak a könnyeim.
S mikor befejeztem, egész bátor lettem,
mert ugye ez fogadott magam előtt a
tükörben.
Bár néhány helyen a varrás lejött
mégis jól nézett ki!
Bátor volt úgy igazán!

Elindultam nagy lazán
de a hófúvás leszakította fél arcom
és észre sem vettem!
Bementem, bejelentkeztem, majd az utolsó
könnyítésnél láttam,
elhagytam fél arcom a téli világban.
Nem volt mit tenni, bementem.
S önmagamról meséltem féloldalast
Hogy csak a bátrat lássák.
És bejött nekik a bátor lazáság
csak a végén vettek észre engem,
a bátor alatt.
Hát ez a meló is elszaladt, ez van!

Lett még egy arcom, a csalódott.
Mondjuk az ügyintézés amúgy sem vonzott
Ezzel áltatom magam.

Neked melyik a kedvenc arcod? (itt
rábökök valakire a közönségből, lehetőleg
férfi, női társaságban)

Ez? Ez a megszeppent?

Vagy az, amivel az előbb még a barátnődet
lested, az a komisz?

Jól van csak kérdeztem.
Mindenkinek van kedvenc arca.

Mindenkinek van kedvenc arca!

Ma reggel újra kinyitottam méregzöld
gardróbom
És csak lestem, felötlött száz arc ABC-
sorrendben
és mégse érzem magaménak egyiket sem.

Fogtam is mind a százat, beleraktam egy
nagy zöld szatyorba, és préselni kezdtem.
Az apró lyukakon folyt ki a csalás sárga
leve.

Élveztem
mint mikor kiszívják a mérget a sebből,
majd a földre köpik
undorító, és mégis megérint, hisz
méregtelenné válik a seb!
A nagy zöld szatyor egészen összement.
Akkor vártam, megijedtem
vajon mi lett a száz különféle arcból?
mi lett a sok-sok mimikából?
mivé lett méregtelen sebem?

Lassan bontom zöld házát az arcvirágnak.

Szabó Vencel Áron
2014

És benne találok gyermeki arcom
se bűn se félelem
csak gyengédség, kényelem
kristályosodik a félmosolyra.
Fel is húztam volna,
de túl szűk volt e tapasztalt arcra.
Mikor aztán levettem,
egy szót mondott ki helyettem
önnön gyermeki arcom

Vigyázz!
És értettem.
Azóta nem hordok, csak egy arcot
mit az élet pont rám szabott
és tudva mondom nektek álarcosok
nagyobb rejtek ez minden álarcnál!
Hisz álarcba jár mindenki.
És senki nem sejti, hogy saját arcod
hordod.
Elbújsz előlük, mert magadat adod.

